

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення незалежності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку»

I. Визначення проблеми

Відповідно до статей 116 та 391 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їїніми державами-членами, з іншої сторони (далі - Угода про асоціацію) серед зобов'язань України є забезпечення незалежності та адміністративної спроможності національного регуляторного органу у сфері електронних комунікацій.

Однією з умов виконання вищевказаного зобов'язання, що також є передумовою інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС, є імплементація Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій (далі – Кодекс ЕК). Кодекс ЕК визначає, що держави-члени ЄС, серед іншого, повинні гарантувати незалежність національних регуляторних органів (НРО) та забезпечують, щоб вони мали достатні (sufficient) технічні, фінансові та кадрові ресурси для виконання покладених на них завдань (ч.2 ст.6). Фінансова незалежність є однією з ключових вимог незалежного функціонування регулятора та належного регулювання ним сфер згідно з компетенцією. Окрім того, НРО має мати власний бюджет (окремий річний), що дозволяє йому, серед іншого наймати достатню кількість кваліфікованого персоналу. У межах свого бюджету, НРО повинен мати автономію щодо його реалізації, а також автономію в управлінні своїми ресурсами (людськими і фінансовими), а його бюджет має бути гарантованим (п.37 преамбули, ч.1 ст.9), а також мати достатні фінансові та кадрові ресурси, які дозволяли б НРО брати активну участь у діяльності Органу європейських регуляторів електронних комунікацій BEREC та робити свій внесок у таку діяльність (ч.3 ст.9). Встановлений рівень заробітних плат керівника, членів та працівників апарату НРО має бути ринково конкурентоспроможним.

Окрім того, особлива увага приділяється інституційній незалежності НРО, в першу чергу в зобов'язанні не звертатись за вказівками та не приймати вказівки від будь-якого іншого органу стосовно виконання завдань, покладених на НРО відповідно до національного законодавства, що імплементує законодавство Європейського Союзу. Лише апеляційні органи (суди), мають право призупиняти або скасовувати рішення національних регуляторних органів (ч.1 ст.8).

Варто наголосити, що забезпечення незалежності НРО (фінансової, інституційної, включаючи належну забезпеченість кадровими ресурсами) є зобов'язанням України відповідно до Угоди про асоціації, в тому числі підтверджене Рішенням № 1/2025 Комітету асоціації у торговельному складі від 13.03.2025 про внесення змін до частини “А” Доповнення XVII-3 (Правила, що застосовуються до телекомунікаційних послуг) Додатка XVII до Угоди про асоціацію (далі – Рішення КАТС № 1/2025), в тому числі є однією з ключових вимог для продовження надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу (запровадженого відповідно до Рішення КАТС № 2/2025 про взаємне надання Україною та Європейським Союзом режиму внутрішнього ринку для сектора роумінгу в мережах мобільного зв'язку загального користування), а в перспективі – й для поширення режиму внутрішнього ринку з ЄС на

весь сектор електронних комунікацій. Національне законодавство, яке закріплює незалежність НКЕК, серед іншого, підлягає оцінці з боку Європейської Комісії його відповідності актам *acquis* ЄС, передусім Кодексу ЕК.

13.02.2022 набрав чинності Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» (далі – Закон № 1971-IX), яким законодавчо закріплено спеціальний статус НКЕК, який, зокрема полягає в особливостях організації та порядку діяльності регуляторного органу, у спеціальних процесуальних засадах діяльності та гарантії незалежності у прийнятті НКЕК рішень, встановленні умов оплати праці Голови, членів НКЕК та працівників апарату НКЕК, а також у відповідній процедурі фінансового планування для діяльності НКЕК.

Разом з тим відповідні законодавчі норми стосовно фінансової незалежності на практиці так і не були застосовані з моменту набрання чинності Закону № 1971-IX, а окремі положення НКЕК щодо інституційної незалежності так і не були транспоновані в національне законодавство.

Законодавчо закріплена на сьогодні модель фінансування НКЕК з загального державного бюджету відповідно до закону про бюджет на відповідний рік на практиці призводить до недофінансування НКЕК, та як наслідок призводить до:

неможливості належним чином виконувати завдання, щодо забезпечення стійкості і сталості електронних комунікаційних мереж та інфраструктури в умовах воєнного стану;

неможливості виконувати та оновлювати (не менше ніж раз на рік) географічні огляди доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних), у тому числі визначати території, призначені для забезпечення доступу до універсальних послуг;

неможливості призначати постачальників послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначеній території, та компенсувати збитки, понесені унаслідок виконання зобов'язань щодо надання універсальних електронних комунікаційних послуг;

неможливості створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді;

відсутності інструментів для автоматизації подачі та аналізу електронної регуляторної звітності;

неможливості здійснення в необхідних обсягах моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку;

невиконання Указу Президента України від 26.11.2022 № 802 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 листопада 2022 року «Про забезпечення електронними комунікаційними послугами в умовах воєнного стану»;

наявності перешкод для продовження надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу;

неможливості належної і системної участі НКЕК у роботі BEREC, що ставить під сумнів незалежність та спроможність НКЕК, як НРО у сфері електронних комунікацій, що є однією із ключових вимог ЄС.

Також слід зауважити, що необхідність забезпечення незалежності (зокрема фінансової незалежності) НКЕК, як національного регуляторного органу у сфері електронних комунікацій, неодноразово відзначалася Європейською Комісією на

різних рівнях, включаючи й у звітах про прогрес України в рамках Пакета розширення Європейського Союзу 2023 та 2024 років.

Незалежність НРО є одним із базових критеріїв для його членства у BEREC (для учасників без права голосу, в тому числі НКЕК, передбачається офіційна процедура оцінювання).

При цьому, участь НКЕК у BEREC є критично важливою для європейської інтеграції України у сфері електронних комунікацій, адже дозволяє практичне залучення до процесів аналізу майбутньої політики ЄС та послідовного впровадження нормативної бази ЄС для сфери електронних комунікацій в державах-членах ЄС, а в подальшому – в Україні, у тому числі своєчасного отримання практичного досвіду, а також можливість врахування інтересів Української сторони.

Також, Рішенням КАТС № 1/2025, серед іншого, уточнено зобов'язання України стосовно імплементації окремих положень Кодексу ЕК, зокрема – частини другої статті 7 (щодо уточнення вимог до дострокового припинення повноважень члена НРО) та частини першої статті 8 (стосовно скасування державної реєстрації нормативно-правових актів НРО у Міністерстві юстиції України).

Невиконання взятих Україною відповідних зобов'язань, зокрема відповідно до процедур, передбачених статтею 7 Додатка XVII до Угоди про асоціацію, призведе до:

призупинення для України режиму внутрішнього ринку ЄС для роумінгу, оскільки невиконання Україною зобов'язань у частині гармонізації національного законодавства з правом ЄС (в умовах дії режиму внутрішнього ринку для роумінгу) ставитиме під загрозу збереження належного функціонування RLAN для усіх держав-членів ЄС;

неможливість визнання повної імплементації Директиви (ЄС) 2018/1972, оскільки зазначене законодавство не буде повною мірою відображено у національному законодавстві, Європейська сторона не зможе визнати Україну такою, що виконала відповідні вимоги;

блокування доступу до внутрішнього ринку ЄС у сфері електронних комунікацій, оскільки відсутність належної імплементації законодавства ЄС та інституційної інтеграції (зокрема, через залучення на належному рівні до діяльності BEREC) унеможливить отримання Україною режиму внутрішнього ринку ЄС у сфері електронних комунікацій, що суперечить стратегічній меті євроінтеграції;

підриву довіри з боку європейських партнерів, оскільки незабезпечення належного рівня виконання зобов'язань, взятих у межах Угоди про асоціацію та статусу країни-кандидата на членство ЄС, може бути сприйняте як свідчення недостатньої політичної волі до європейської інтеграції;

ускладнення подальших переговорів про членство, оскільки недотримання графіків імплементації та слабка участь у європейських регуляторних процесах можуть негативно вплинути на загальну динаміку переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу.

У зв'язку з цим, на сьогодні є необхідність перегляду та зміни моделі фінансування НКЕК, яка б гарантувала фінансову та адміністративну незалежність НКЕК, а також відображення положень, що стосуються інституційної незалежності НКЕК, у законодавстві України.

Наразі кращою практикою та найрозповсюдженішим типом фінансування НРО у сфері електронних комунікацій в ЄС є автономна модель фінансування – незалежне (позабюджетне) фінансування (так зване «фінансування з ринку»). Така модель фінансування надає можливість уникати обмеження фінансових ресурсів та будь-яких

інших видів зовнішнього втручання в автономію та фінансову незалежність з боку інших державних органів. При цьому у нинішніх умовах вказаний тип моделі фінансування вбачається оптимальним для України, зокрема через неминучу потребу у відновленні та реконструкції сектора електронних комунікацій (у якому НКЕК буде відігравати важливу роль), а також потенціал цього сектора для інтеграції до Єдиного цифрового ринку ЄС (передусім в частині роумінгу і в подальшому усього сектору загалом), обов'язковою умовою для якої буде наявність повністю незалежного НРО.

Враховуючи вищевикладене, пункт 2 протоколу наради від 03.09.2024, проведеної під головуванням Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України щодо підготовки пропозицій про внесення змін до Закону № 1971-IX в частині посилення незалежності НКЕК, в тому числі її фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, а також пункт 152 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2026 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 10.02.2026 № 4774-IX, пункт 100 Плану пріоритетних дій Уряду, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2026 № 306-р, завдання 1 цілі 8 розділу 10 «Цифрова трансформація та медіа» Кластера 3 «Конкурентоспроможність та інклюзивне зростання» Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2026 № 438, НКЕК розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення незалежності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» (далі – проект акта), метою якого є врегулювання питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами шляхом внесення змін до деяких законів України.

Запропонована у проекті акта модель фінансування НКЕК передбачає встановлення внеску на регулювання для суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері електронних комунікацій, діяльність яких регулюється НКЕК. Відповідну модель пропонується запровадити з 01 січня 2027 року.

Така модель фінансування дозволить зменшити видаткову частину державного бюджету України та покрити потребу фінансування НКЕК, яка у 2027 році становитиме 401,1 млн грн, що може бути покрита за рахунок запропонованої моделі фінансування.

У разі прийняття проекту акта, фінансування діяльності НКЕК та її апарату буде здійснюватися за рахунок надходжень до спеціального фонду Державного бюджету України внесків на регулювання, які сплачуватимуться суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій.

При цьому слід зазначити, що законопроектом чітко встановлено формулу обчислення регуляторного внеску на основі доходу суб'єкта господарювання у сфері електронних комунікацій (а саме, ставка внеску на регулювання визначається НКЕК щорічно на підставі поданої постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг регуляторної звітності, встановленої регуляторним органом, шляхом ділення планового обсягу потреб у фінансуванні регуляторного органу на загальний дохід платників внеску на регулювання від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік).

З метою сприяння розвитку малого бізнесу, запропоновано вимогу щодо не застосування регуляторного збору до суб'єктів господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування,

Відповідно, таку вимогу пропонується не застосовувати до суб'єкта господарювання, що здійснює вищевказану діяльність, якщо загальна сума його доходів від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній річний звітний період, не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року).

Такий підхід сприятиме зменшенню фінансового навантаження на малі компанії, створенню сприятливих умов для виходу нових гравців на ринок та стимулюванню конкуренції.

За розрахунками, на підставі фактичних даних регуляторної звітності, отриманої за 2025 рік, сплачувати такі внески мало б 508 суб'єктів господарювання (перелік таких суб'єктів з розрахунками їх доходів додається), дохід яких перевищує вищевказаний критерій.

Зокрема, для розрахунку та визначення відповідної ставки регуляторного збору на 2026 рік, брались до уваги сумарні доходи таких суб'єктів за підсумками 2025 року (посилання на портал відкритих даних: <https://data.gov.ua/dataset/7e0eb524-14a6-444c-85c8-450c2a1d4932>), а саме – 120 723 205 930 грн.

Враховуючи фактичні дані доходу зазначених суб'єктів за 2025 рік, а також темп росту доходів за 2025 рік на рівні 116,2%, що відповідає загальному тренду зростання галузі електронних комунікацій (посилання на Звіт НКЕК за 2025 рік: <https://nkek.gov.ua/pro-nkek/zvity-nkek/rz2025>), то розрахункові параметри на 2026 - 2028 роки, з урахуванням темпу росту доходів на рівні 2025 року та порогу в 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, виглядають таким чином:

на 2026 рік - 508 суб'єктів підпадають під сплату регуляторного збору, за результатами 2025 року; їх дохід у 2025 році складає 120 723 205 930 грн, при загальному доході по галузі всіх суб'єктів господарювання у сфері електронних комунікацій в 125 925 545 340 грн;

на 2027 рік - 580 суб'єктів підпадають під сплату регуляторного збору, за розрахунковими результатами 2026 року; їх прогнозований дохід у 2026 році складає 141 037 992 323 грн, при розрахованому загальному доході для галузі по всім суб'єктам господарювання у сфері електронних комунікацій в 146 325 483 685 грн;

на 2028 рік - 696 суб'єктів підпадають під сплату регуляторного збору, за розрахунковими результатами 2027 року; їх прогнозований дохід у 2027 році складає 165 146 124 771 грн, при розрахованому загальному доході для галузі по всім суб'єктам господарювання у сфері електронних комунікацій в 170 030 212 042 грн.

На рівні законодавства пропонується встановити порогову межу регуляторного збору, який не може перевищувати 1,5 відсотка від загального доходу платників внеску на регулювання від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік. При цьому, порядок визначення ставки внеску на регулювання затверджується регуляторним органом.

Планова ставка внеску на регулювання визначатиметься НКЕК щорічно до 01 липня поточного року (у відсотках, не більше ніж три знаки після коми) шляхом ділення планового (прогнозованого) обсягу потреби у фінансуванні на наступний рік на загальний обсяг доходів платників внеску від надання послуг у сфері електронних комунікацій, що регулюється НКЕК, за попередній рік за формулою:

$$V = P/D * 100 \%$$

де V – планова ставка внеску на регулювання;

P – плановий обсяг потреб у фінансуванні НКЕК на наступний бюджетний рік відповідно до проекту кошторису НКЕК;

D – сума доходу платників внеску на регулювання від провадження діяльності, що регулюється НКЕК, за попередній рік.

Враховуючи обсяг доходів за 2025 рік 508 суб'єктів, які підпадають під сплату регуляторного збору, в сумі 120 723 205 930 грн, для забезпечення фінансування потреб НКЕК по спеціальному фонду, відповідна планова ставка внеску на регулювання могла бути встановлена в 2026 році на рівні $0,294\% = (355\,148\,230 \text{ грн} / 120\,723\,205\,930 \text{ грн}) * 100\%$ - спеціальний фонд (фінансування НКЕК по спеціальному фонду на 2026 рік / обсяг доходів за 2025 рік).

Враховуючи розрахунковий обсяг доходів за 2026 рік 580 суб'єктів в сумі 141 037 992 323 грн, для забезпечення фінансування потреб НКЕК по спеціальному фонду, відповідна планова ставка внеску на регулювання може бути встановлена у 2027 році на рівні $0,284\% = (401\,124\,320 \text{ грн} / 141\,037\,992\,323 \text{ грн.}) * 100\%$ - спеціальний фонд (фінансування НКЕК по спеціальному фонду на 2027 рік/обсяг доходів 580 суб'єктів за 2026 рік).

Для забезпечення фінансування потреб НКЕК у 2028 році по спеціальному фонду відповідна планова ставка внеску на регулювання може бути встановлена на рівні $0,243\% = (400\,930\,665 \text{ грн} / 165\,146\,124\,770 \text{ грн}) * 100\%$ (фінансування НКЕК у 2028 році / розрахунковий обсяг доходів 696 суб'єктів за 2027 рік).

Серед заявлених потреб НКЕК, які вже увійшли до фінансово-економічних розрахунків на 2027 та 2028 роки (додаються), також наявні і інші заходи – питання щодо запровадження яких може стати нагальним на шляху імплементації актів права Європейського Союзу та виконання Угода про асоціацію між Україною та ЄС, а саме:

імплементація Регламенту ЄС 2024/1309 (Gigabit Infrastructure Act/GIA). Це новий обов'язковий для виконання регламент ЄС, який вступив в силу 07.05.2024. Імплементація до 2027 року – передбачає запровадження Єдиного інформаційного вікна (SIP), за допомогою якого постачальники послуг отримують доступ до інформації щодо наявної фізичної інфраструктури;

створення інструменту для споживачів – порівняння цін постачальників;

реалізація універсальної послуги: доступ до зв'язку для всіх, навіть у найвіддаленіших регіонах (в частині фінансування заходів з компенсації частини витрат на розгортання електронних комунікаційних мереж при призначенні постачальників послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначеній території, та компенсації збитки, понесених постачальниками послуг унаслідок виконання зобов'язань насамперед на малонаселених чи географічно віддалених територіях щодо надання універсальних електронних комунікаційних послуг. За орієнтовними розрахунками щорічна потреба лише у компенсації частини витрат на розгортання мереж становить 110,9 млн.грн у 2026 році; у 2027 році -116 133,7 тис. грн; у 2028 році -124 838,1 тис. грн; у 2029 році -134 228,2 тис. грн.

будівництво та відновлення цифрової інфраструктури на деокупованих і прикордонних територіях.

Отже, законопроектом забезпечена чітка передбачуваність регулювання, що дає змогу суб'єктам ринку завчасно планувати свою діяльність та фінансові зобов'язання, та встановлюється чіткий порядок визначення та перегляду розміру внеску на

регулювання, включно з можливістю його зменшення у межах визначених процедур. При цьому встановлено обмеження щодо максимального розміру внеску та обов'язок завчасного інформування суб'єктів ринку. Це забезпечує баланс між стабільністю регулювання і фінансовою спроможністю НКЕК виконувати свої функції.

Аналогічний підхід ефективно працює вже майже вісім років в НКРЕКП.

Запровадження внесків виключно для суб'єктів господарювання у сфері електронних комунікацій є обґрунтованим з таких підстав.

На сьогодні НКЕК здійснює регулювання як у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, так і у сфері надання послуг поштового зв'язку. Водночас регуляторне навантаження на учасників ринку поштового зв'язку суттєво відрізняється за своїм змістом та масштабом, що визначено Законом України «Про поштовий зв'язок». Відповідно, такий характер регулювання має обмежений вплив на суб'єктів ринку такого ринку, та не передбачає активного втручання в господарську діяльність операторів поштового зв'язку і не вимагає складної технічної взаємодії, як це характерно для сфери електронних комунікацій.

Натомість у сфері електронних комунікацій та радіочастотного спектра регулювання є активним і охоплює здійснення ліцензування, забезпечення доступу до інфраструктури електронних комунікацій, управління ресурсом нумерації, регулювання тарифів, надання універсальної послуги, управління та розподілу радіочастотного спектра, здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних комунікацій та радіочастотного спектра, накладення регуляторних зобов'язань на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг з істотною ринковою перевагою, забезпечення дотримання вимог щодо якості надання електронних комунікаційних послуг тощо.

У більшості країн Європейського Союзу фінансування національних регуляторних органів у сфері електронних комунікацій здійснюється за рахунок внесків постачальників електронних комунікаційних мереж та послуг. Така модель є загальноновизнаною практикою, яка відповідає принципам економічної доцільності, незалежності регулятора та справедливого розподілу фінансового навантаження між учасниками ринку.

Залучення фінансування від самих постачальників, які отримують доступ до ринку та користуються його інфраструктурою, забезпечує сталу та передбачувану підтримку функціонування регулятора без прямої залежності від державного бюджету. Крім того, такий підхід дозволяє регуляторним органам ефективно виконувати свої завдання із забезпечення конкуренції, захисту прав споживачів та розвитку цифрової інфраструктури.

Така модель також сприяє створенню рівних умов доступу до ринку, оскільки постачальники - незалежно від форми власності - здійснюють відповідні внески, пропорційні обсягам їхньої діяльності в сфері електронних комунікацій. Такий принцип фінансування підтримує ринкову нейтральність і стимулює відповідальність суб'єктів господарювання за підтримання належного функціонування регуляторного середовища. В той же час у більшості країн ЄС оператори поштового зв'язку не сплачують подібних внесків. Запровадження відповідного механізму в Україні створить додаткові бар'єри для функціонування поштової галузі, що суперечитиме євроінтеграційному курсу держави.

Отже, реалізація проекту акта створить необхідні передумови для належного врегулювання питань, пов'язаних із посиленням незалежності НКЕК, зокрема її інституційної та фінансової незалежності. Зазначене забезпечить належне

функціонування НКЕК шляхом гарантованого забезпечення необхідними технічними, фінансовими та людськими ресурсами.

Запропоновані зміни відповідають міжнародним зобов'язанням України, зокрема зобов'язанням, визначеним статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію. Крім того, це дозволить забезпечити належну імплементацію положень Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11 грудня 2018 року про запровадження Кодексу ЕК.

Зокрема, відповідно до статей 6 та 8 зазначеної Директиви, держави-члени ЄС повинні гарантувати, що національні регуляторні органи та інші компетентні органи є юридично відокремленими та функціонально незалежними від будь-якої фізичної чи юридичної особи, яка надає електронні комунікаційні мережі, послуги. У тих державах, де держава зберігає право власності або контролює суб'єкти господарювання, які діють на відповідному ринку, має бути забезпечене ефективне структурне відокремлення регуляторних функцій від комерційної діяльності.

Крім того, Директива встановлює: що держави-члени мають гарантувати неупереджене, прозоре та своєчасне здійснення повноважень регулятора, а також його належне ресурсне забезпечення для виконання покладених завдань; без обмеження статті 10, національні регуляторні органи повинні діяти незалежно та об'єктивно, включно з розробкою внутрішніх процедур та управління персоналом, повинні працювати прозоро та підзвітно у відповідності до законодавства Союзу і не звертатись за вказівками та не приймати вказівки від будь-якого іншого органу стосовно виконання завдань, покладених на них відповідно до національного законодавства, що імплементує законодавство Союзу. Це не перешкоджає здійсненню нагляду відповідно до національного конституційного права. Лише апеляційні органи (суди), створені відповідно до статті 31, мають право призупиняти або скасовувати рішення національних регуляторних органів; національні регуляторні органи повинні щорічно звітувати, зокрема про стан ринку електронних комунікацій, про рішення, які вони ухвалюють, про свої кадрові та фінансові ресурси, про те, як ці ресурси розподіляються, а також про майбутні плани. їхні звіти повинні бути оприлюднені.

Таким чином, схвалення та реалізація законопроекту є критично важливими для виконання євроінтеграційних зобов'язань України, збереження довіри з боку європейських партнерів, а також для подальшої інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС у сфері електронних комунікацій.

Можна виділити такі основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання, що є постачальниками електронних комунікаційних послуг,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття проекту акта, не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує законодавчого врегулювання.

До того ж немає чинних регуляторних актів, які передбачають розв'язання питання, для вирішення якого розроблено проект акта, тому проблема не може бути вирішена за допомогою чинних регуляторних актів.

Враховуючи вищезазначене, є необхідність у прийнятті проекту акта, яким пропонується внести зміни до Законів України «Про електронні комунікації», Закону № 1971-ІХ, «Про правотворчу діяльність», «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про Кабінет Міністрів України».

Частинами шостою та сьомою статті 22 Закону України «Про електронні комунікації» консультації щодо регуляторних актів здійснюються відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей, встановлених цією статтею. Під час дії воєнного стану період консультацій з учасниками ринку, іншими зацікавленими сторонами, передбачених цією статтею щодо підготовки проектів рішень чи інших документів, не може становити менше п'яти днів з дати оприлюднення відповідного проекту, що підлягає процедурі консультації, про що регуляторний орган зазначає у супровідних документах до проекту.

З урахуванням зазначеного та відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» 29.04.2026 проект акта разом з аналізом регуляторного впливу оприлюднено на офіційному вебсайті НКЕК з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань строком до 15.05.2026.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є врегулювання питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, що у свою чергу забезпечить виконання Україною зобов'язань, передбачених статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням КАТС № 1/2025, належну імплементацію Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій, а також виконання пункту 152 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2026 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 10.02.2026 № 4774-ІХ, пункту 100 Плану пріоритетних дій Уряду, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.03.2026 № 306-р, завдання 1 цілі 8 розділу 10 «Цифрова трансформація та медіа» Кластера 3 «Конкурентоспроможність та інклюзивне зростання» Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2026 № 438.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін	Збереження чинного регулювання. Такий спосіб є неприйнятним, оскільки не сприяє вирішенню визначеної проблеми та не забезпечить додержання вимог законодавства та виконання Україною зобов'язань, передбачених

	<p>статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням КАТС № 1/2025, та належної імплементації Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій.</p> <p>Законодавчо закріплена на сьогодні модель фінансування НКЕК з загального державного бюджету відповідно до закону про бюджет на відповідний рік на практиці призводить до недофінансування НКЕК, та як наслідок призводить до:</p> <ul style="list-style-type: none"> неможливості належним чином виконувати завдання, щодо забезпечення стійкості і сталості електронних комунікаційних мереж та інфраструктури в умовах воєнного стану; неможливості виконувати та оновлювати (не менше ніж раз на рік) географічні огляди доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних), у тому числі визначати території, призначені для забезпечення доступу до універсальних послуг; неможливості призначати постачальників послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначеній території, та компенсувати збитки, понесені унаслідок виконання зобов'язань щодо надання універсальних електронних комунікаційних послуг; неможливості створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; відсутності інструментів для автоматизації подачі та аналізу електронної регуляторної звітності; неможливості здійснення в необхідних обсягах моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку; невиконання Указу Президента України від 26.11.2022 № 802 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 листопада 2022 року «Про забезпечення електронними комунікаційними послугами в умовах воєнного стану»; наявності перешкод для продовження надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу; неможливості належної і системної участі НКЕК у роботі BEREC, що ставить під сумнів незалежність та спроможність НКЕК, як НРО у сфері електронних комунікацій, що є однією із ключових вимог ЄС.
<p>Альтернатива 2 Прийняття проекту акта</p>	<p>Прийняття проекту акта.</p> <p>Такий спосіб відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики.</p> <p>Це забезпечить досягнення поставлених цілей та належним чином врегулювати питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, що у свою чергу забезпечить виконання Україною зобов'язань,</p>

	<p>передбачених статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням КАТС № 1/2025, а також належну імплементацію Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій.</p> <p>Буде забезпечено належним чином виконання завдань НКЕК щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> забезпечення стійкості і сталості електронних комунікаційних мереж та інфраструктури в умовах воєнного стану; проведення та оновлення географічних оглядів доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних), у тому числі забезпечуватиметься можливість визначати території, призначені для забезпечення доступу до універсальних послуг; створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; створення інструментів для автоматизації подачі та аналізу електронної регуляторної звітності; здійснення в необхідних обсягах моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку; продовження надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу; участі НКЕК у роботі Органу європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC).
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін	Вигоди відсутні, оскільки проблема залишиться не вирішеною.	<p>Фінансування НКЕК за загальним фондом складає 238 114,4 млн грн на 2026 рік.</p> <p>Законодавчо закріплена на сьогодні модель фінансування НКЕК з загального державного бюджету відповідно до закону про бюджет на відповідний рік на практиці призводить до недофінансування НКЕК, та як наслідок призводить до:</p> <p>неможливості належним чином</p>

		<p>виконувати завдання, щодо забезпечення стійкості і сталості електронних комунікаційних мереж та інфраструктури в умовах воєнного стану; неможливості виконувати та оновлювати (не менше ніж раз на рік) географічні огляди доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних), у тому числі визначати території, призначені для забезпечення доступу до універсальних послуг; неможливості призначати постачальників послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначеній території, та компенсувати збитки, понесені унаслідок виконання зобов'язань щодо надання універсальних електронних комунікаційних послуг; неможливості створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді;</p>
--	--	--

		<p>відсутності інструментів для автоматизації подачі та аналізу електронної регуляторної звітності; неможливості здійснення в необхідних обсягах моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку; невиконання Указу Президента України від 26.11.2022 № 802 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 листопада 2022 року «Про забезпечення електронними комунікаційними послугами в умовах воєнного стану»; наявності перешкод для продовження надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу; неможливості належної і системної участі НКЕК у роботі BEREC, що ставить під сумнів незалежність та спроможність НКЕК, як НРО у сфері електронних комунікацій, що є однією із ключових вимог ЄС.</p>
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	Фінансування діяльності НКЕК та її апарату буде здійснюватися за рахунок надходжень до спеціального фонду Державного бюджету України внесків на регулювання, які сплачуватимуться суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій.	Прогнозні щорічні витрати спеціального фонду Державного бюджету України складуть орієнтовно 420 841 036 грн у перший рік регулювання (18СГ*19 832 267 грн + 490СГ*130 327 грн) та

	<p>Прогнозні щорічні надходження до спеціального фонду Державного бюджету України, виходячи з потреби повноцінного та безперебійного функціонування НКЕК приблизно у розмірі 401 124 320 на рік, складуть орієнтовно 420 841 036 грн у перший рік регулювання та 489 017 310 грн у другий рік регулювання, що еквівалентно сплаті 0,3% внеску (фінансово-економічні розрахунки додаються).</p> <p>Запропонована проектом акта модель фінансування дозволить зменшити видаткову частину державного бюджету України та покрити потребу фінансування НКЕК, яка у 2027 році становитиме 401,1 млн грн, що може бути покрита за рахунок запропонованої моделі фінансування.</p> <p>Прийняття проекту акта забезпечить досягнення поставлених цілей та належним чином врегулювати питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, що у свою забезпечить виконанням Україною зобов'язань, передбачених статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням КАТС № 1/2025, а також належну імплементацію Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій.</p> <p>Буде забезпечено належним чином виконання завдань НКЕК щодо: забезпечення стійкості і сталості електронних комунікаційних мереж та інфраструктури в умовах воєнного стану; проведення та оновлення географічних оглядів доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних), у тому числі забезпечуватиметься</p>	<p>489 017 310 тис. грн у другий рік регулювання (18СГ* 23 045 095 грн + 490СГ*151 440 грн) з урахуванням прогнозних темпів росту, зокрема, загального доходу – 116,2%.</p> <p>Також передбачаються адміністративні витрати у сумі 940 986 грн, пов'язані з обліком суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій.</p>
--	--	--

	<p>можливість визначати території, призначені для забезпечення доступу до універсальних послуг; створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; створення інструментів для автоматизації подачі та аналізу електронної регуляторної звітності; здійснення в необхідних обсягах моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку; продовження надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу; участі НКЕК у роботі Органу європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC).</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін</p>	<p>Оплата електронних комунікаційних послуг здійснюватиметься за діючими на сьогодні тарифами (без змін).</p>	<p>Чинне регулювання не дозволяє належним чином захистити права користувачів, зокрема в питаннях конфіденційності, доступності інформації про послуги, оскільки з недофінансуванням регуляторного органу відсутня можливість створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації та нового інструменту подання скарг або повідомлень.</p> <p>Крім того, слабе регуляторне середовище унеможливує забезпечити ефективні умови конкуренції, що може призвести до</p>

		<p>зростання цін, зниження якості послуг і обмеження вибору для споживачів.</p> <p>Особливо критичною є ситуація в контексті євроінтеграції. Якщо Україна не виконає свої зобов'язання щодо імплементації законодавства ЄС, це може призвести до втрати вже здобутих переваг, зокрема, таких як режим «роумінг як вдома».</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняття проекту акта</p>	<p>За рахунок достатнього фінансування регуляторного органу буде реалізована можливість створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації та нового інструменту для подання скарг або повідомлень, створення умов стабільності та передбачуваності з боку громадян, зокрема щодо умов надання послуг, тарифів на універсальні послуги та загальної регуляторної політики, що є важливим для окремих категорій населення, які чутливо реагують на зміни, особливо у період соціально-економічної нестабільності.</p> <p>Зокрема, створення регуляторної платформи - автоматизованої інформаційно-аналітичної системи, запровадження якої забезпечить новий рівень взаємодії громадян із регуляторним органом, дозволяючи кінцевим користувачам подавати звернення, заяви та інші документи в електронній формі, а також оперативно отримувати відповіді та роз'яснення.</p> <p>Крім того, платформа стане основою для здійснення системного моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та надання громадянам актуальної, об'єктивної інформації про рівень якості сервісів, які надаються постачальниками. Це дозволить</p>	<p>Можливе підвищення вартості на оплату електронних комунікаційних послуг, оскільки існує ймовірність часткового перекладання витрат на кінцевого споживача, у зв'язку з тим, що окремі постачальники електронних комунікаційних послуг з метою компенсації витрат на сплату регуляторного внеску можуть вдаватися до підвищення тарифів на роздрібні послуги.</p> <p>Водночас у конкурентному середовищі вплив такого підвищення буде обмеженим, з огляду на наявність альтернативних пропозицій на ринку та цінову чутливість споживачів.</p>

	підвищити прозорість ринку, захист прав споживачів і зміцнити довіру до державного регулювання.	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць**	6	12	337	153	508
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,18%	2,36%	66,34%	30,12%	100%

**дані оціночні за розрахунками на підставі фактичних даних регуляторної звітності за 2025 рік сплачувати такі внески будуть 508 суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій. Посилання на Звіт НКЕК за 2025 рік: <https://nkek.gov.ua/pro-nkek/zvity-nkek/rz2025>

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін	Суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій не сплачуватимуть внесок на регулювання у розмірі 1,5 відсотка загального доходу від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік.	Неприйняття акта створює ризики для добросовісної конкуренції, знижує інвестиційну привабливість і обмежує доступ бізнесу до переваг європейського цифрового простору. Недофінансування регуляторного органу призводить до, зокрема, неможливості створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; підтримки нових технологій і цифрових рішень, які впроваджуватимуться НКЕК, що сприятиме спрощенню процедур

		<p>ліцензування, реєстрації та звітності, прозорому розподілу радіочастот, захисту від радіочастотних завад, сприяння впровадженню інноваційних рішень, прозорим та стабільним правилам регулювання та нагляду за ринком електронних комунікацій.</p> <p>Без законодавчого посилення незалежності та ресурсного забезпечення регулятора неможливо забезпечити оперативне вирішення галузевих проблем, захист інтересів добросовісних учасників ринку та прозору взаємодію з владою.</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняття проекту акта</p>	<p>Законодавче посилення незалежності та ресурсне забезпечення регулятора забезпечить, зокрема. створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; підтримки нових технологій і цифрових рішень, які впроваджуватимуться НКЕК, що сприятиме спрощенню процедур ліцензування, реєстрації та звітності, прозорому розподілу радіочастот, захисту від радіочастотних завад, сприяння впровадженню інноваційних рішень, прозорим та стабільним правилам регулювання та нагляду за ринком електронних комунікацій. Зазначене забезпечить оперативне вирішення галузевих проблем, захист інтересів добросовісних учасників ринку та прозору взаємодію з владою.</p> <p>Створення умов фінансової та політичної незалежності регулятора забезпечить прозоре, справедливе і</p>	<p>Основними витратами для суб'єктів господарювання в сфері електронних комунікацій стане сплата регуляторного внеску, який не перевищуватиме граничної межі у 1,5% від загального обсягу доходів такого суб'єкта отриманих від надання послуг у сфері електронних до спеціального фонду державного бюджету.</p> <p>Для розрахунку як приклад взято, що ставка внеску на регулювання встановлена 0,3%. Сума внесків на регулювання для кожного суб'єкта господарювання буде різною в залежності від їх загального доходу (розрахунки додаються). Сума регуляторного збору з урахуванням</p>

	<p>конкурентне середовище для всіх суб'єктів господарювання, знизить регуляторні та інвестиційні ризики, стимулюватиме розвиток ринків та забезпечить рівний доступ до інфраструктури електронних комунікацій, шляхом:</p> <p>прозорості та передбачуваності регуляторних рішень на основі об'єктивних даних, а не політичної доцільності, що забезпечує стабільні та чіткі правила гри на ринку, що дозволить суб'єктам господарювання планувати свою діяльність, інвестиції та розвиток у довгостроковій перспективі без ризику необґрунтованих змін з боку держави;</p> <p>зниження ризику політичного втручання, оскільки політична нейтральність регулятора виключає можливість використання регулювання в інтересах окремих політичних чи бізнес-груп, що сприяє стабільності ринку та зменшенню корупції;</p> <p>професійна експертиза та технічна компетентність за рахунок фінансової незалежності дасть можливість забезпечити належний рівень оплати праці фахівців, технічне оснащення, аналітичну підтримку, а відповідно приймати обґрунтовані, фахові та своєчасні рішення, що враховують динаміку ринку;</p> <p>швидке та ефективне реагування на виклики ринку, що дозволить оперативно реагувати на порушення, технологічні зміни, скарги споживачів, не чекаючи політичного погодження або змін у держбюджеті;</p> <p>гармонізація з європейським ринком. Фінансово та політично незалежний регулятор — одна з</p>	<p>доходів за 2025 рік, виходячи з загального доходу 508 платників в обсязі 120 723 205 930 грн та ставці 0,3% становитиме 362 169 618 грн.</p> <p>Прогнозні щорічні надходження до спеціального фонду Державного бюджету України, виходячи з потреби повноцінного та безперебійного функціонування НКЕК приблизно у розмірі 401 124 320 грн на рік, складуть орієнтовно 420 841 036 грн у перший рік регулювання та 489 017 310 у другий рік регулювання, що еквівалентно сплаті 0,3% внеску (фінансово-економічні розрахунки додаються).</p> <p>З метою повноцінного та безперебійного функціонування НКЕК у 2027 році необхідні кошти орієнтовно у сумі 401 124 320 грн (фінансово-економічні розрахунки додаються).</p> <p>Для забезпечення фінансування потреб НКЕК у 2027 році по спеціальному фонду відповідна планова ставка внеску на регулювання може бути встановлена на рівні 0,284% = $(401\,124\,320 \text{ грн} / 141\,037\,992\,323 \text{ грн.}) * 100\%$ (фінансування НКЕК у 2027 році / очікуваний обсяг доходів у 2026 році,</p>
--	---	--

	<p>базових умов інтеграції до внутрішнього ринку ЄС у сфері електронних комунікацій. Це відкриває нові можливості для суб'єктів господарювання: транскордонне надання послуг, взаємне визнання ліцензій, доступ до нових ринків та інвестицій.</p>	<p>враховуючи темп росту 116,2%). Загальні витрати суб'єктів господарювання, включаючи адміністративні витрати, складуть 438 782 526 грн у 1-й рік регулювання та 2 271 172 708 грн за 5 років, у тому числі: для 18 суб'єктів великого підприємництва витрати складуть 374 833 116 за 1-й рік регулювання та 1 874 159 028 за 5 років, та для 490 суб'єктів малого підприємництва 63 949 410 грн за 1-й рік та 397 013 680 грн за 5 років.</p>
--	--	---

Розрахунок витрат для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта, наведено у додатку 1 до цього Аналізу регуляторного впливу.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<p>Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін</p>	<p>Неприйняття акта обмежує доступ бізнесу до переваг європейського цифрового простору. Законодавчо закріплена на сьогодні модель фінансування НКЕК з загального державного бюджету відповідно до закону про бюджет на відповідний рік на практиці призводить до недофінансування НКЕК, та як наслідок призводить до, зокрема, неможливості створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; підтримки нових технологій і цифрових рішень, які впроваджуватимуться НКЕК, що сприятиме спрощенню процедур ліцензування, реєстрації та звітності, прозорому розподілу радіочастот, захисту від радіочастотних завад, сприяння впровадженню</p>

	<p>інноваційних рішень, прозорим та стабільним правилам регулювання та нагляду за ринком електронних комунікацій.</p> <p>Без законодавчого посилення незалежності та ресурсного забезпечення регулятора неможливо забезпечити оперативне вирішення галузевих проблем, захист інтересів добросовісних учасників ринку та прозору взаємодію з владою.</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняття проекту акта</p>	<p>Сплата внесків на регулювання, виходячи з потреби НКЕК на 2027 рік, у розмірі 0,3% від загального доходу суб'єктів господарювання за попередній рік.</p> <p>За прогностичними даними 18 платників у 2027 році сплатять внески у сумі 356 980 814 грн (в середньому 19 832 267 грн на 1 суб'єкта господарювання), у 2028 році – 414 811 706 грн (в середньому 23 045 095 грн), у 2028 – 2030 р.р. – 482 011 203 грн щороку (в середньому 26 778 400 грн на 1 суб'єкта господарювання).</p> <p>Темп росту загального доходу у 2026-2028 роках складе орієнтовно 116,2%.</p> <p>91 грн/год (витрати 1 суб'єкта господарювання на ознайомлення положеннями регуляторного акта) + 91 грн (витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо витрати на 1 суб'єкта господарювання) + 991 613 грн (розмір штрафу у разі несплати внеску на регулювання у 1-й рік) для 1 суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства).</p> <p>Загальні витрати 18 ВСП складуть 374 833 116 грн (або 20 824 062 грн на 1 СГ) у 1-й рік регулювання та 1 874 159 028 грн за 5 років.</p>

*Проектом акта передбачається, що базою нарахування внеску на регулювання є загальний дохід від наданих послуг доступу до електронних комунікаційних мереж та електронних комунікаційних послуг за звітний квартал. З метою сприяння розвитку малого бізнесу, запропоновано вимогу щодо не застосування регуляторного збору до суб'єктів господарювання, які застосовують

спрощену систему оподаткування. Таким чином дія акта не поширюватиметься на суб'єктів, у яких загальна сума доходів від наданих послуг за попередній річний звітний період, не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року).

Також проектом акта передбачається, що ставка внеску на регулювання не може перевищувати 1,5 відсотка загального доходу платників внеску на регулювання від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік.

Ставка внеску на регулювання визначатиметься регуляторним органом щорічно на підставі поданої постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг регуляторної звітності, встановленої регуляторним органом, шляхом ділення планового обсягу потреб у фінансуванні регуляторного органу на загальний дохід платників внеску на регулювання від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік, за такою формулою:

$$V = P/D * 100 \%$$

де V – планова ставка внеску на регулювання;

P – плановий обсяг потреб у фінансуванні НКЕК на наступний бюджетний рік відповідно до проекту кошторису НКЕК;

D – сума доходу платників внеску на регулювання від провадження діяльності, що регулюється НКЕК, за попередній рік.

Враховуючи обсяг доходів за 2025 рік 508 суб'єктів, які підпадають під сплату регуляторного збору, в сумі 120 723 205 930 грн, для забезпечення фінансування потреб НКЕК по спеціальному фонду, відповідна планова ставка внеску на регулювання могла бути встановлена в 2026 році на рівні 0,294% = (355 148 230 грн / 120 723 205 930 грн) * 100% - спеціальний фонд (фінансування НКЕК по спеціальному фонду на 2026 рік / обсяг доходів за 2025 рік).

Враховуючи розрахунковий обсяг доходів за 2026 рік 580 суб'єктів в сумі 141 037 992 323 грн, для забезпечення фінансування потреб НКЕК по спеціальному фонду, відповідна планова ставка внеску на регулювання може бути встановлена у 2027 році на рівні 0,284% = (401 124 320 грн / 141 037 992 323 грн) * 100% - спеціальний фонд (фінансування НКЕК по спеціальному фонду на 2027 рік / розрахунковий обсяг доходів 580 суб'єктів за 2026 рік, враховуючи темп росту доходів на рівні 116,2%).

Для забезпечення фінансування потреб НКЕК у 2028 році по спеціальному фонду відповідна планова ставка внеску на регулювання може бути встановлена на рівні 0,243% = (400 930 665 грн / 165 146 124 770 грн) * 100% (фінансування НКЕК у 2028 році / розрахунковий обсяг доходів 696 суб'єктів за 2027 рік, враховуючи темп росту доходів на рівні 116,2%).

Для розрахунку взято, що ставка внеску на регулювання у 2027 році встановлено 0,3%. Сума внесків на регулювання для кожного суб'єкта господарювання буде різною в залежності від їх загального доходу (розрахунки додаються). Сума регуляторного збору у 2027 році при ставці 0,3% для 508 суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва складатиме 495 438 374 грн (формули розрахунку наведені у додатках 1, 2 до цього Аналізу регуляторного впливу).

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 - цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 - цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін	1	<p>Збереження чинного стану фактично гальмує розвиток ринку електронних комунікацій і обмежує можливості громадян у доступі до новітніх технологій та якісних цифрових сервісів, що в свою чергу, посилює цифрову нерівність між окремими соціальними та територіальними групами.</p> <p>Крім того, слабе регуляторне середовище унеможливує забезпечити ефективні умови конкуренції, що може призвести до зростання цін, зниження якості послуг і обмеження вибору для споживачів. Чинне регулювання не дозволяє належним чином захистити права користувачів, зокрема в питаннях конфіденційності, доступності інформації про послуги.</p> <p>Особливо критичною є ситуація в контексті євроінтеграції. Якщо Україна не виконає свої зобов'язання щодо імплементації законодавства ЄС, це може призвести до втрати вже здобутих переваг, таких як режим «роумінг як вдома», а також унеможливити повноцінну інтеграцію до внутрішнього ринку ЄС у сфері електронних комунікацій. Це означатиме, що українські громадяни втратять реальні вигоди європейської інтеграції у сфері електронних комунікацій.</p> <p>Таким чином, відмова від оновлення регуляторної моделі або зволікання з її реформуванням є не лише втратою можливостей для громадян, а й загрозою подальшому цифровому,</p>

		<p>економічному та європейському розвитку держави.</p> <p>Неприйняття акта створює ризику для добросовісної конкуренції, стримує розвиток ринку та інновацій, знижує інвестиційну привабливість і обмежує доступ бізнесу до переваг європейського цифрового простору.</p> <p>Відмова від прийняття регуляторного акта не сприятиме вирішенню визначеної проблеми та не забезпечить врегулювання питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, та виконанню Україною зобов'язань, передбачених статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням КАТС № 1/2025, а також належною імплементацією Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій.</p>
<p>Альтернатива 2 Прийняття проекту акта</p>	<p>4</p>	<p>Прийняття запропонованого проекту акта є найбільш обґрунтованим та ефективним способом, який дозволить досягти цілей державного регулювання, визначених у розділі II цього Аналізу регуляторного впливу.</p> <p>Прийняття акта забезпечить створення умов стабільності та передбачуваності з боку громадян, зокрема щодо умов надання послуг, тарифів на універсальні послуги та загальної регуляторної політики, що є важливим для окремих категорій населення, які чутливо реагують на зміни, особливо у період соціально-економічної нестабільності. Зокрема, створення регуляторної</p>

		<p>платформи - автоматизованої інформаційно-аналітичної системи, запровадження якої забезпечить новий рівень взаємодії громадян із регуляторним органом, дозволяючи кінцевим користувачам подавати звернення, заяви та інші документи в електронній формі, а також оперативно отримувати відповіді та роз'яснення. Крім того, платформа стане основою для здійснення системного моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та надання громадянам актуальної, об'єктивної інформації про рівень якості сервісів, які надаються постачальниками. Це дозволить підвищити прозорість ринку, захист прав споживачів і зміцнити довіру до державного регулювання.</p> <p>Створення умов фінансової та політичної незалежності регулятора забезпечує прозоре, справедливе і конкурентне середовище для всіх суб'єктів господарювання, зниження регуляторних та інвестиційних ризиків, стимулювання розвитку ринків та забезпечення рівного доступу до інфраструктури електронних комунікацій, шляхом:</p> <p>прозорості та передбачуваності регуляторних рішень на основі об'єктивних даних, а не політичної доцільності, що забезпечує стабільні та чіткі правила гри на ринку, що дозволить суб'єктам господарювання планувати свою діяльність, інвестиції та розвиток у довгостроковій перспективі без ризику необґрунтованих змін з боку держави;</p>
--	--	--

		<p>зниження ризику політичного втручання, оскільки політична нейтральність регулятора виключає можливість використання регулювання в інтересах окремих політичних чи бізнес-груп, що сприяє стабільності ринку та зменшенню корупції;</p> <p>професійна експертиза та технічна компетентність за рахунок фінансової незалежності дасть можливість забезпечити належний рівень оплати праці фахівців, технічне оснащення, аналітичну підтримку, а відповідно приймати обґрунтовані, фахові та своєчасні рішення, що враховують динаміку ринку;</p> <p>швидке та ефективне реагування на виклики ринку, що дозволить оперативно реагувати на порушення, технологічні зміни, скарги споживачів, не чекаючи політичного погодження або змін у держбюджеті;</p> <p>гармонізація з європейським ринком. Фінансово та політично незалежний регулятор — одна з базових умов інтеграції до внутрішнього ринку ЄС у сфері електронних комунікацій. Це відкриває нові можливості для суб'єктів господарювання: транскордонне надання послуг, взаємне визнання ліцензій, доступ до нових ринків та інвестицій.</p>
--	--	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
--------------------------	-------------------	--------------------	--

<p>Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін</p>	<p>Для держави: Вигоди відсутні, оскільки проблема залишиться не вирішеною.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій не сплачуватимуть внесок на регулювання у розмірі 1,5 відсотка загального доходу від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік.</p> <p>Для громадян: Оплата електронних комунікаційних послуг здійснюватиметься за діючими на сьогодні тарифами (без змін).</p>	<p>Для держави: Фінансування НКЕК за загальним фондом складає 238 114,4 млн грн на 2026 рік.</p> <p>Законодавчо закріплена на сьогодні модель фінансування НКЕК з загального державного бюджету відповідно до закону про бюджет на відповідний рік на практиці призводить до недофінансування НКЕК, та як наслідок призводить до: неможливості належним чином виконувати завдання, щодо забезпечення стійкості і сталості електронних комунікаційних мереж та інфраструктури в умовах воєнного стану; неможливості виконувати та оновлювати (не менше ніж раз на рік) географічні огляди доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних), у тому числі визначати території, призначені для забезпечення доступу до універсальних послуг;</p>	<p>Не буде досягнуто цілей державного регулювання, визначених у розділі II цього Аналізу регуляторного впливу. Неприйняття акта створює ризику для добросовісної конкуренції, стримує розвиток ринку та інновацій, знижує інвестиційну привабливість і обмежує доступ бізнесу до переваг європейського цифрового простору</p>
---	---	---	---

		<p>неможливості призначати постачальників послуг, на яких покладаються зобов'язання з надання доступу до універсальної послуги на призначеній території, та компенсувати збитки, понесені унаслідок виконання зобов'язань щодо надання універсальних електронних комунікаційних послуг;</p> <p>неможливості створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді;</p> <p>відсутності інструментів для автоматизації подачі та аналізу електронної регуляторної звітності;</p> <p>неможливості здійснення в необхідних обсягах моніторингу якості електронних</p>	
--	--	---	--

		<p>комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку; невиконання Указу Президента України від 26.11.2022 № 802 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 26 листопада 2022 року «Про забезпечення електронними комунікаційними послугами в умовах воєнного стану»; наявності перешкод для продовження надання Україні режиму внутрішнього ринку з ЄС в частині послуг роумінгу; неможливості належної і системної участі НКЕК у роботі ВЕРЕС, що ставить під сумнів незалежність та спроможність НКЕК, як НРО у сфері електронних комунікацій, що є однією із ключових вимог ЄС.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Неприйняття акта створює ризики для добросовісної конкуренції, знижує інвестиційну привабливість і обмежує доступ бізнесу до переваг європейського цифрового простору.</p>	
--	--	---	--

		<p>Недофінансування регуляторного органу призводить до, зокрема, неможливості створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; підтримки нових технологій і цифрових рішень, які впроваджуватимуться НКЕК, що сприятиме спрощенню процедур ліцензування, реєстрації та звітності, прозорому розподілу радіочастот, захисту від радіочастотних завад, сприяння впровадженню інноваційних рішень, прозорим та стабільним правилам регулювання та нагляду за ринком електронних комунікацій.</p> <p>Без законодавчого посилення незалежності та ресурсного забезпечення регулятора неможливо забезпечити оперативне вирішення галузевих</p>	
--	--	--	--

		<p>проблем, захист інтересів добросовісних учасників ринку та прозору взаємодію з владою.</p> <p>Для громадян: Чинне регулювання не дозволяє належним чином захистити права користувачів, зокрема в питаннях конфіденційності, доступності інформації про послуги, оскільки з недофінансуванням регуляторного органу відсутня можливість створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації та нового інструменту подання скарг або повідомлень.</p> <p>Крім того, слабе регуляторне середовище унеможлиблює забезпечити ефективні умови конкуренції, що може призвести до зростання цін, зниження якості послуг і обмеження вибору для споживачів.</p> <p>Особливо критичною є ситуація в контексті євроінтеграції. Якщо Україна не виконає свої зобов'язання</p>	
--	--	--	--

		щодо імплементації законодавства ЄС, це може призвести до втрати вже здобутих переваг, зокрема, таких як режим «роумінг як вдома».	
Альтернатива 2 Прийняття проекту акта	<p>Для держави: Запропонована проектом акта модель фінансування дозволить зменшити видаткову частину державного бюджету України та покрити потребу фінансування НКЕК, яка у 2027 році становитиме 401,1 млн грн, що може бути покрита за рахунок запропонованої моделі фінансування.</p> <p>У разі прийняття проекту акта, фінансування діяльності НКЕК та її апарату буде здійснюватися за рахунок надходжень до спеціального фонду Державного бюджету України внесків на регулювання, які сплачуватимуться суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій.</p> <p>Прогнозні щорічні надходження до спеціального фонду Державного бюджету України, виходячи з потреби</p>	<p>Для держави: Прогнозні щорічні витрати спеціального фонду Державного бюджету України складуть орієнтовно 420 841 036 грн у перший рік регулювання та 489 017 310 грн у другий рік регулювання.</p> <p>Також передбачаються адміністративні витрати у сумі 940 986 грн, пов'язані з обліком суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Основними витратами для суб'єктів господарювання в сфері електронних комунікацій стане сплата регуляторного внеску, який не перевищуватиме граничної межі у 1,5% від загального обсягу доходів такого суб'єкта отриманих від надання послуг у сфері електронних до</p>	<p>Прийняття проекту акта забезпечить досягнення поставлених цілей та належним чином врегулювати питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, що у свою забезпечить виконанням Україною зобов'язань, передбачених статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням № КАТС № 1/2025, а також належну імплементацію Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського</p>

	<p>повноцінного та безперебійного функціонування НКЕК приблизно у розмірі 401 124 320 грн на рік, складуть орієнтовно 420 841 036 грн у перший рік регулювання та 489 017 310 грн у другий рік регулювання, що еквівалентно сплаті 0,3% внеску (фінансово-економічні розрахунки додаються).</p> <p>Прийняття проекту акта забезпечить досягнення поставлених цілей та належним чином врегулювати питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, що у свою забезпечить виконанням Україною зобов'язань, передбачених статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням КАТС № 1/2025, а також належну імплементацію</p>	<p>спеціального фонду державного бюджету.</p> <p>Для розрахунку як приклад взято, що ставка внеску на регулювання встановлена 0,3%. Сума внесків на регулювання для кожного суб'єкта господарювання буде різною в залежності від їх загального доходу (розрахунки додаються). Сума регуляторного збору з урахуванням доходів за 2025 рік, виходячи з загального доходу 508 платників в обсязі 120 723 205 930 грн та ставці 0,3% становитиме 362 169 618 грн.</p> <p>Для забезпечення фінансування потреб НКЕК у 2027 році по спеціальному фонду відповідна планова ставка внеску на регулювання може бути встановлена на рівні $0,284\% = (401\ 124\ 320\ \text{грн} / 141\ 037\ 992\ 323\ \text{грн}) * 100\%$ (фінансування НКЕК по спеціальному фонду на 2027 рік / очікуваний обсяг доходів у 2026 році, враховуючи темп росту 116,2%).</p> <p>Загальні витрати суб'єктів господарювання, включаючи</p>	<p>кодексу електронних комунікацій</p>
--	---	---	--

	<p>Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій.</p> <p>Буде забезпечено належним чином виконання завдань НКЕК щодо: забезпечення стійкості і сталості електронних комунікаційних мереж та інфраструктури в умовах воєнного стану; проведення та оновлення географічних оглядів доступності на всій території України мереж широкосмугового доступу (фіксованих та мобільних), у тому числі забезпечуватиметься можливість визначати території, призначені для забезпечення доступу до універсальних послуг; створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному</p>	<p>адміністративні витрати, складуть 438 782 526 грн у 1-й рік регулювання та 2 271 172 708 грн за 5 років, у тому числі: для 18 суб'єктів великого підприємництва витрати складуть 374 833 116 за 1-й рік регулювання та 1 874 159 028 за 5 років, та для 490 суб'єктів малого підприємництва 63 949 410 грн за 1-й рік та 397 013 680 грн за 5 років;</p> <p>Для громадян: Можливе підвищення вартості на оплату електронних комунікаційних послуг, оскільки існує ймовірність часткового перекладання витрат на кінцевого споживача, у зв'язку з тим, що окремі постачальники електронних комунікаційних послуг з метою компенсації витрат на сплату регуляторного внеску можуть вдаватися до підвищення тарифів на роздрібні послуги.</p> <p>Водночас у конкурентному середовищі вплив такого підвищення буде обмеженим, з</p>	
--	---	---	--

	<p>вигляді; створення інструментів для автоматизації подачі та аналізу електронної регуляторної звітності; здійснення в необхідних обсягах моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та послуг поштового зв'язку; приєднання України до єдиної роумінгової зони ЄС; участі НКЕК у роботі Органу європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC).</p> <p>Для суб'єктів господарювання:</p> <p>Законодавче посилення незалежності та ресурсне забезпечення регулятора забезпечить, зокрема, створення регуляторної платформи, як єдиного пункту доступу до інформації про фізичну інфраструктуру електронних комунікацій, а також для забезпечення надання адміністративних послуг в електронному вигляді; підтримки нових технологій і цифрових рішень, які впроваджуватимуться НКЕК, що сприятиме</p>	<p>огляду на наявність альтернативних пропозицій на ринку та цінову чутливість споживачів.</p>	
--	--	--	--

	<p>спрощенню процедур ліцензування, реєстрації та звітності, прозорому розподілу радіочастот, захисту від радіочастотних завад, сприяння впровадженню інноваційних рішень, прозорим та стабільним правилам регулювання та нагляду за ринком електронних комунікацій.</p> <p>Зазначене забезпечить оперативне вирішення галузевих проблем, захист інтересів добросовісних учасників ринку та прозору взаємодію з владою.</p> <p>Створення умов фінансової та політичної незалежності регулятора забезпечить прозоре, справедливе і конкурентне середовище для всіх суб'єктів господарювання, знизить регуляторні та інвестиційні ризики, стимулюватиме розвиток ринків та забезпечить рівний доступ до інфраструктури електронних комунікацій, шляхом:</p> <p>прозорості та передбачуваності регуляторних рішень на основі об'єктивних</p>		
--	---	--	--

	<p>даних, а не політичної доцільності, що забезпечує стабільні та чіткі правила гри на ринку, що дозволить суб'єктам господарювання планувати свою діяльність, інвестиції та розвиток у довгостроковій перспективі без ризику необґрунтованих змін з боку держави;</p> <p>зниження ризику політичного втручання, оскільки політична нейтральність регулятора виключає можливість використання регулювання в інтересах окремих політичних чи бізнес-груп, що сприяє стабільності ринку та зменшенню корупції;</p> <p>професійна експертиза та технічна компетентність за рахунок фінансової незалежності дасть можливість забезпечити належний рівень оплати праці фахівців, технічне оснащення, аналітичну підтримку, а відповідно приймати обґрунтовані, фахові та своєчасні рішення,</p>		
--	--	--	--

	<p>що враховують динаміку ринку;</p> <p>швидко та ефективно реагування на виклики ринку, що дозволить оперативно реагувати на порушення, технологічні зміни, скарги споживачів, не чекаючи політичного погодження або змін у держбюджеті;</p> <p>гармонізація з європейським ринком. Фінансово та політично незалежний регулятор — одна з базових умов інтеграції до внутрішнього ринку ЄС у сфері електронних комунікацій. Це відкриває нові можливості для суб'єктів господарювання: транскордонне надання послуг, взаємне визнання ліцензій, доступ до нових ринків та інвестицій.</p> <p>Для громадян: За рахунок достатнього фінансування регуляторного органу буде реалізована можливість створення регуляторної платформи, як єдиного пункту</p>		
--	--	--	--

	<p>доступу до інформації та нового інструменту для подання скарг або повідомлень, створення умов стабільності та передбачуваності з боку громадян, зокрема щодо умов надання послуг, тарифів на універсальні послуги та загальної регуляторної політики, що є важливим для окремих категорій населення, які чутливо реагують на зміни, особливо у період соціально-економічної нестабільності.</p> <p>Зокрема, створення регуляторної платформи - автоматизованої інформаційно-аналітичної системи, запровадження якої забезпечить новий рівень взаємодії громадян із регуляторним органом, дозволяючи кінцевим користувачам подавати звернення, заяви та інші документи в електронній формі, а також оперативно отримувати відповіді та роз'яснення.</p> <p>Крім того, платформа стане</p>		
--	---	--	--

	<p>основою для здійснення системного моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та надання громадянам актуальної, об'єктивної інформації про рівень якості сервісів, які надаються постачальниками. Це дозволить підвищити прозорість ринку, захист прав споживачів і зміцнити довіру до державного регулювання.</p>		
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акт
<p>Альтернатива 2 Прийняття проекту акта</p>	<p>Альтернатива 2 є найбільш обґрунтованою та ефективним способом, який дозволить досягти цілей державного регулювання, визначених у розділі II цього Аналізу регуляторного впливу. Прийняття проекту акта забезпечить досягнення поставлених цілей та належним чином врегулювати питання щодо посилення незалежності НКЕК, в тому числі її інституційної та фінансової незалежності, забезпечення технічними, фінансовими і людськими ресурсами, що у свою чергу забезпечить виконанням Україною зобов'язань, передбачених</p>	<p>Зовнішніми ризиками можуть бути воєнний стан, події непереборної сили, зміна законодавчої бази законодавства ЄС</p>

	статтями 116 та 391 Угоди про асоціацію, Рішенням КАТС № 1/2025, а також належну імплементацію Директиви (ЄС) 2018/1972 від 11.12.2018 про запровадження Європейського кодексу електронних комунікацій	
Альтернатива 1 Залишення наявної ситуації без змін	Не буде досягнуто цілей державного регулювання, визначених у розділі II цього Аналізу регуляторного впливу	Зовнішніми ризиками можуть бути воєнний стан, події непереборної сили, зміна законодавчої бази законодавства ЄС

За результатами оцінки кожного способу досягнення зазначених цілей та з огляду на наведені аргументи, найкращим для реалізації є Альтернатива 2.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання проблеми, визначеної в розділі I цього Аналізу регуляторного впливу, передбачається внести зміни до Законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку», «Про електронні комунікації», «Про Кабінет Міністрів України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про правотворчу діяльність».

Зокрема, змінами серед іншого пропонується:

визначити, що фінансування діяльності НКЕК буде здійснюватися за рахунок надходжень до спеціального фонду Державного бюджету України внесків на регулювання, які сплачуватимуться суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах електронних комунікацій, а також передбачених проектами міжнародної технічної допомоги, інших джерел, не заборонених законодавством. Внески на регулювання зараховуються до доходів спеціального фонду Державного бюджету України, не підлягають вилученню та використовуються за цільовим призначенням на фінансування діяльності регуляторного органу;

закріпити, що внески на регулювання не застосовуватимуться до суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність, яка регулюється регуляторним органом, якщо загальна сума їх доходів від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній річний звітний період, не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

закріпити повноваження за НКЕК щодо затвердження порядку визначення ставки внеску на регулювання та її встановлення;

передбачити положення щодо порядку сплати внесків на регулювання;

визначити обов'язок постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг своєчасно та в повному обсязі сплачувати внески на регулювання встановлені регуляторним органом;

передбачити норми, відповідно до яких рішення НКЕК не підлягатимуть державній реєстрації та погодженню органами державної влади, крім випадків, передбачених Законом № 1971-ІХ.

Запропонована у проекті акта модель фінансування НКЕК передбачає встановлення внеску на регулювання для суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері електронних комунікацій, діяльність яких регулюється НКЕК. Відповідну модель пропонується запровадити з 01 січня 2027 року.

Така модель фінансування дозволить зменшити видаткову частину державного бюджету України та покрити потребу фінансування НКЕК, яка у 2027 році становитиме 401,1 млн грн, що може бути покрита за рахунок запропонованої моделі фінансування.

У разі прийняття проекту акта, фінансування діяльності НКЕК та її апарату буде здійснюватися за рахунок надходжень до спеціального фонду Державного бюджету України внесків на регулювання, які сплачуватимуться суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері електронних комунікацій.

При цьому слід зазначити, що законопроектом чітко встановлено формулу обчислення регуляторного внеску на основі доходу суб'єкта господарювання у сфері електронних комунікацій (а саме, ставка внеску на регулювання визначається НКЕК щорічно на підставі поданої постачальниками електронних комунікаційних мереж та послуг регуляторної звітності, встановленої регуляторним органом, шляхом ділення планового обсягу потреб у фінансуванні регуляторного органу на загальний дохід платників внеску на регулювання від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік).

Для сприяння розвитку малого бізнесу, запропоновано вимогу щодо не застосування регуляторного збору до суб'єктів господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування. Згідно з підпунктом 3 пункту 291.4 статті 291 Податкового кодексу України платниками єдиного податку третьої групи є, зокрема, юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року.

Відповідно, вимогу щодо не застосування регуляторного збору пропонується не застосовувати до суб'єкта господарювання, що здійснює вищевказану діяльність, якщо загальна сума його доходів від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній річний звітний період, не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року).

За розрахунками на підставі фактичних даних регуляторної звітності за 2025 рік сплачувати такі внески будуть 508 суб'єктів господарювання, дохід яких перевищує вищевказаний критерій.

Законопроектом встановлюється верхня межа такого відсотка: не може перевищувати 1,5 відсотка загального доходу платників внеску на регулювання від наданих послуг доступу до електронної комунікаційної мережі та електронних комунікаційних послуг за попередній рік. При цьому, порядок визначення ставки внеску на регулювання затверджується регуляторним органом.

Планова ставка внеску на регулювання визначатиметься НКЕК щорічно до 01 липня поточного року (у відсотках, не більше ніж три знаки після коми) шляхом

ділення планового (прогнозованого) обсягу потреби у фінансуванні на наступний рік на дохід платників внеску від провадження діяльності, що регулюється НКЕК.

Заходами, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми, є забезпечення інформування суб'єктів господарювання про вимоги проекту акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті НКЕК.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308:

розрахунок витрат для суб'єктів підприємництва великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, наведено у додатку 1 до цього Аналізу регуляторного впливу;

розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (Тест малого підприємництва (М-Тест) наведено у додатку 2 до цього Аналізу регуляторного впливу.

Реалізація проекту акта не потребує додаткових витрат матеріальних чи фінансових ресурсів центральних органів виконавчої влади. Витрати будуть здійснюватися у межах асигнувань, передбачених для регуляторного органу у Законах України про Державний бюджет України на відповідний рік за бюджетною програмою 5561010 «Керівництво та управління у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку».

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: регуляторний орган (НКЕК).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований регуляторний акт набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім положень в частині запровадження внеску на регулювання для суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері електронних комунікацій, які набирають чинності з 1 січня 2027 року.

Строк чинності регуляторного акта необмежений, але не може перевищувати строку дії Закону.

Оскільки регуляторний акт є актом, розробленим відповідно до вимог Кодексу ЕК Законів України «Про електронні комунікації», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку», зміна положень акта чи втрата ним чинності можлива в разі внесення змін чи втрати чинності вказаних актів законодавства.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності регуляторного акта його результативність визначатиметься такими показниками:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта:

щорічні надходження до спеціального фонду Державного бюджету України, виходячи з потреби повноцінного та безперебійного функціонування НКЕК приблизно у розмірі 401 124 320 на рік, складуть орієнтовно 420 841 036 грн у перший рік регулювання та 489 017 310 грн у другий рік регулювання, що еквівалентно сплаті 0,3 % внеску на регулювання (фінансово-економічні розрахунки додаються).

витрати внаслідок стягнення штрафів за несплату внесків на регулювання або сплати їх не в повному обсязі, які зараховуються до доходів Державного бюджету України. Припускаємо, що внесок на регулювання не сплачено одним суб'єктом великого та середнього підприємництва, а також, що сума внеску на регулювання середньорозрахункова і складає 19 832 267 грн у перший рік регулювання, тоді розмір штрафу у разі несплати внеску на регулювання складатиме 991 613 грн (5 відсотків несплаченої суми внеску на регулювання);

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта - 508;

кількість звернень суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта, з питань застосування та/або необхідності вдосконалення його положень - 4;

кількість звернень суб'єктів господарювання щодо оскарження рішень регуляторного органу про стягнення штрафів за несплату внесків на регулювання або сплати їх не в повному обсязі – 12;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, зазначені в кількісному вигляді в додатках 1 та 2 до цього Аналізу регуляторного впливу.

Загальні витрати суб'єктів господарювання, включаючи адміністративні витрати, складуть 438 782 526 грн у 1-й рік регулювання та 2 271 172 708 грн за 5 років, у тому числі: для 18 суб'єктів великого підприємництва витрати складуть 374 833 116 за 1-й рік регулювання та 1 874 159 028 за 5 років, та для 490 суб'єктів малого підприємництва 63 949 410 грн за 1-й рік та 397 013 680 грн за 5 років;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта – високий, оскільки акт оприлюднюватиметься на офіційному вебсайті Верховної Ради України та офіційних медіа.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

У разі прийняття проекту акта послідовно здійснюватимуться базове, повторне та періодичне відстеження його результативності згідно із статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та Методикою відстеження результативності регуляторного акта, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308.

Відстеження результативності запропонованого регуляторного акта буде здійснюватися НКЕК із використанням статистичного методу та статистичних даних.

Базове відстеження результативності акта здійснюватиметься починаючи у III кварталі 2027 року;

З метою оцінки ступеня досягнення регуляторним актом визначених цілей, повторне відстеження результативності акта здійснюватиметься починаючи з III кварталу 2028 року, але не пізніше двох років після набрання ним чинності;

Періодичне відстеження результативності акта здійснюватиметься раз на три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності акта шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Виконавець заходів з відстеження результативності регуляторного акта – НКЕК.

**Голова Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах електронних
комунікацій, радіочастотного спектра та надання
послуг поштового зв'язку
_____ 2026 р.**

Лілія МАЛЬОН